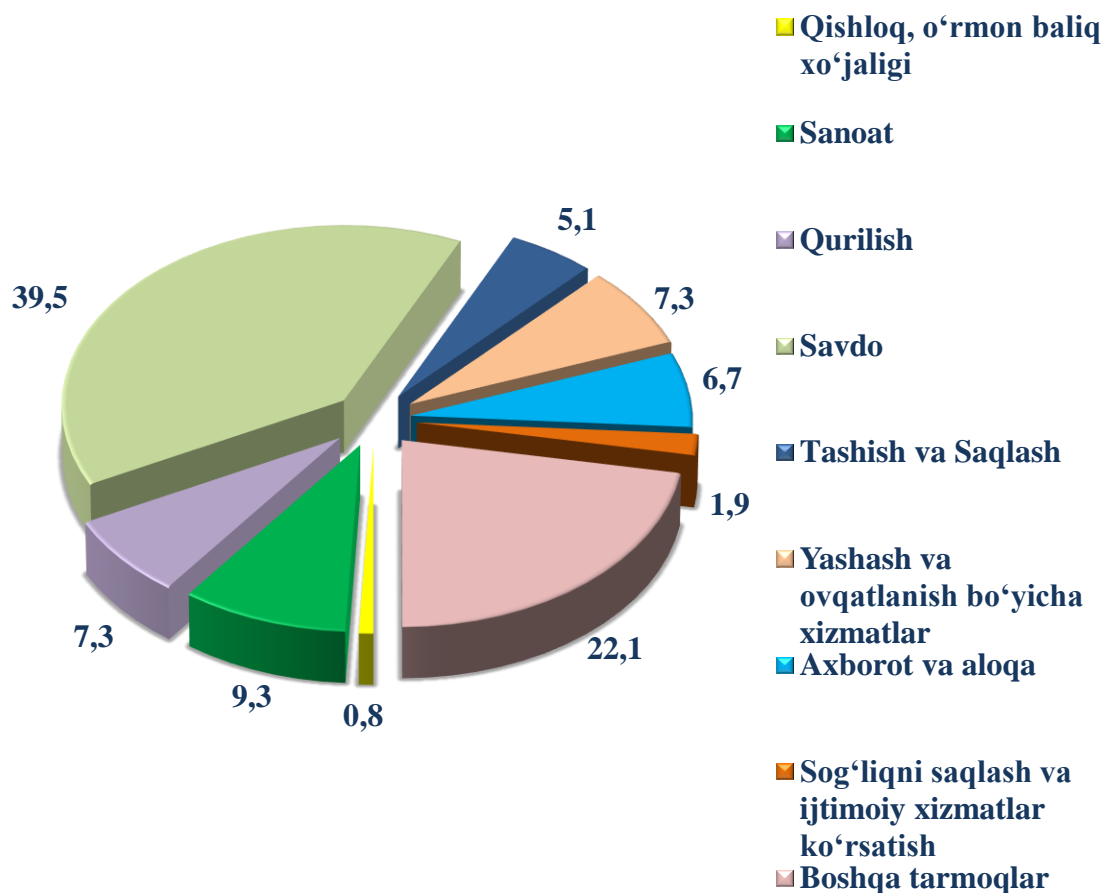

2023-yilning yanvar–iyun oylarida 8 210 ta yangi kichik korxona va mikrofirmalar (fermer va dehqon xo‘jaliklarisiz) tashkil qilindi, bu o‘tgan yilning shu davriga nisbatan o‘shir sur‘ati 106,1 % ni tashkil qildi.

Eng ko‘p kichik korxona va mikrofirmalar savdo sohasida (jamiga nisbatan 39,5 %), sanoat tarmog‘ida (9,3 %), qurilish tarmog‘ida (7,3 %), yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar tarmog‘ida (7,3 %), axborot va aloqada (6,7 %), tashish va saqlash (5,1 %), sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar (1,9 %), qishloq, o‘rmon, baliq xo‘jaligi (0,8 %) va boshqa tarmoqlar (22,1 %) tashkil etgan.

2023- yil yanvar-iyun oylarida yangi tashkil etilgan kichik korxona va mikrofirmalarning iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha ulushi, foizda

2023- yilning yanvar–iyun oylarida kichik tadbirkorlik sub‘ektlari tomonidan:

– sanoat mahsuloti ishlab chiqarish hajmi 18 837,7 mlrd.so‘mni (jami sanoat ishlab chiqarishining indeksi 35,1 %) ni tashkil qiladi;

- investitsiyalar hajmi 11 611,8 mlrd. soʻmlik (umumiy investitsiyalar hajmidagi ulushi 40,8 %) oʻzlashtirildi va 2022-yilning yanvar–iyunga nisbatan oʻsish surʻati 93,5 % ni tashkil qildi;
- qurilish ishlari hajmi 12 524,4 mlrd. soʻmlik (qurilish ishlari umumiy hajmidagi ulushi 77,0 %) va 2022-yilning yanvar–iyunga nisbatan oʻsish surʻati 116,2 % ni tashkil qildi;
- xizmatlar hajmi 31 729,0 mlrd. soʻmlik koʻrsatilib (jami xizmatlar hajmidagi ulushi 37,0 %), 2022-yilning yanvar–iyunga nisbatan oʻsish surʻati 103,9 % ni tashkil qildi;
- avtomobil transportida 26 203,9 ming tonna yuk tashilib (jami avtomobil transporti yuk tashishdagi ulushi 40,9 %), 2022 yilning yanvar – iyunga nisbatan oʻsish surʻati 108,1 % tashkil qildi;
- avtomobil transportida 479 388,6 ming yoʻlovchi tashilib (umumiy yoʻlovchi tashishdagi ulushi 80,1%), 2022-yilning yanvar–iyunga nisbatan oʻsish surʻati 105,4 % ni tashkil qildi;
- savdo hajmi 20 517,2 mlrd. soʻmlik chakana tovar aylanmasi shakllanib (umumiy chakana tovar aylanmasi hajmidagi ulushi 58,1 %), 2022-yilning yanvar–iyunga nisbatan oʻsish surʻati 117,6 % ni tashkil qildi;
- tovarlar eksport hajmi 587,6 mln AQSh dollarni (umumiy eksport hajmidagi ulushi 24,8 %), 2022-yilning yanvar–iyunga nisbatan oʻsish surʻati 154,0 % ni tashkil qildi;

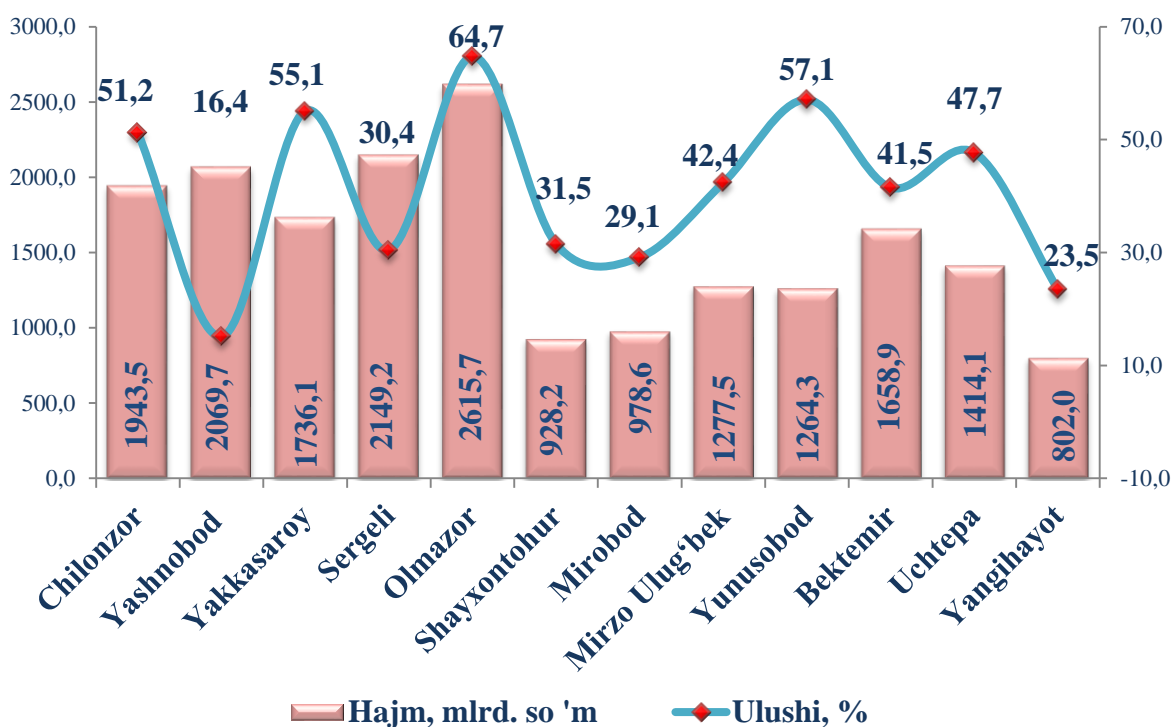
Kichik tadbirkorlikning asosiy iqtisodiy koʻrsatkichlardagi ulushi
(umumiy hajmiga nisbatan mlrd.soʻmda)

Tumanlar boʻyicha eng yuqori sanoat mahsulotlarni ishlab chiqarish hajmi Yakkasaroy (1 736,1 mlrd.soʻm), Olmazor (2 615,7 mlrd.soʻm), Yashnobod (2 069,7 mlrd. soʻm), Chilonzor (1 943,5 mlrd. soʻm), Sergeli (2 149,2 mlrd.soʻm), Bektemir (1 658,9 mlrd. soʻm), Uchtepa (1414,1 mlrd. soʻm) tumanlar hissasiga toʻgʻri keladi.

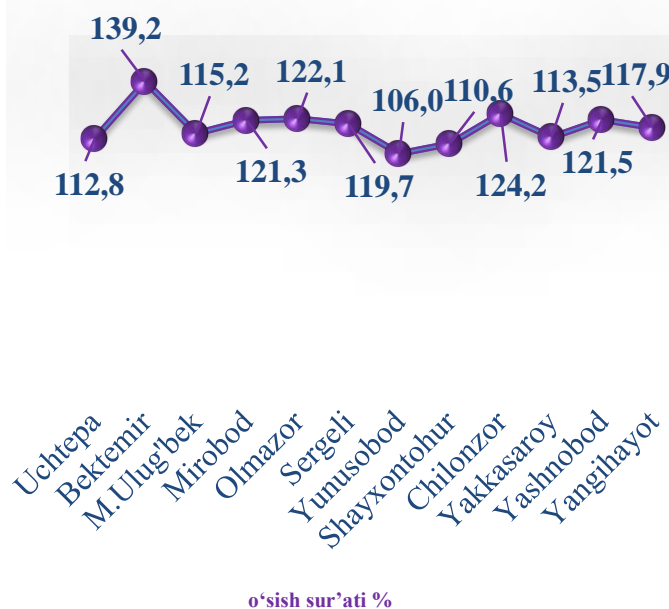
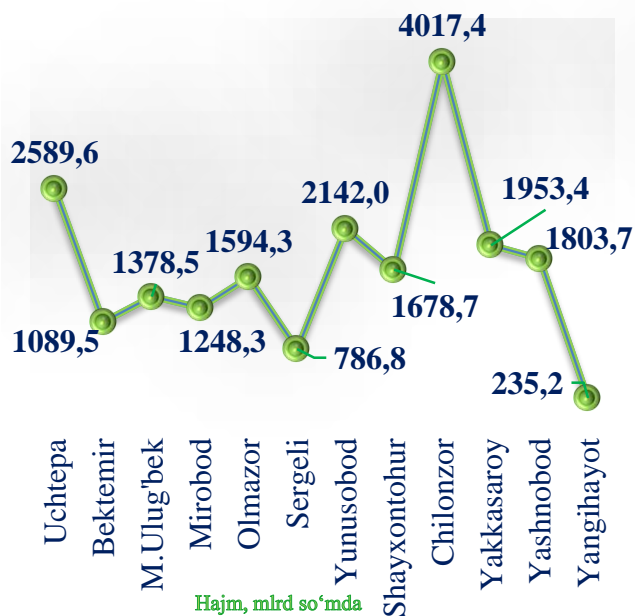
Yunusobod (1264,3 mlrd. soʻm), Mirzo Ulugʻbek (1277,5 mlrd. soʻm), Mirobod (978,6 mlrd. soʻm), Shayxontohur (928,2 mlrd. soʻm) va Yangihayot (802,0 mlrd.soʻm) tumanlarda sanoat mahsulotlari ishlab chiqarish hajmi past boʻlib qolmoqda.

2023 -yil yanvar-iyun oylarida hududlar bo'yicha kichik tadbirkorlik (biznes)da sanoat mahsuloti ishlab chiqarish hajmi va ulushi

2023- yil yanvar-iyun oylarida hududlar bo'yicha kichik tadbirkorlik (biznes)da chakana tovar aylanmasi hajmi va o'sish sur'ati

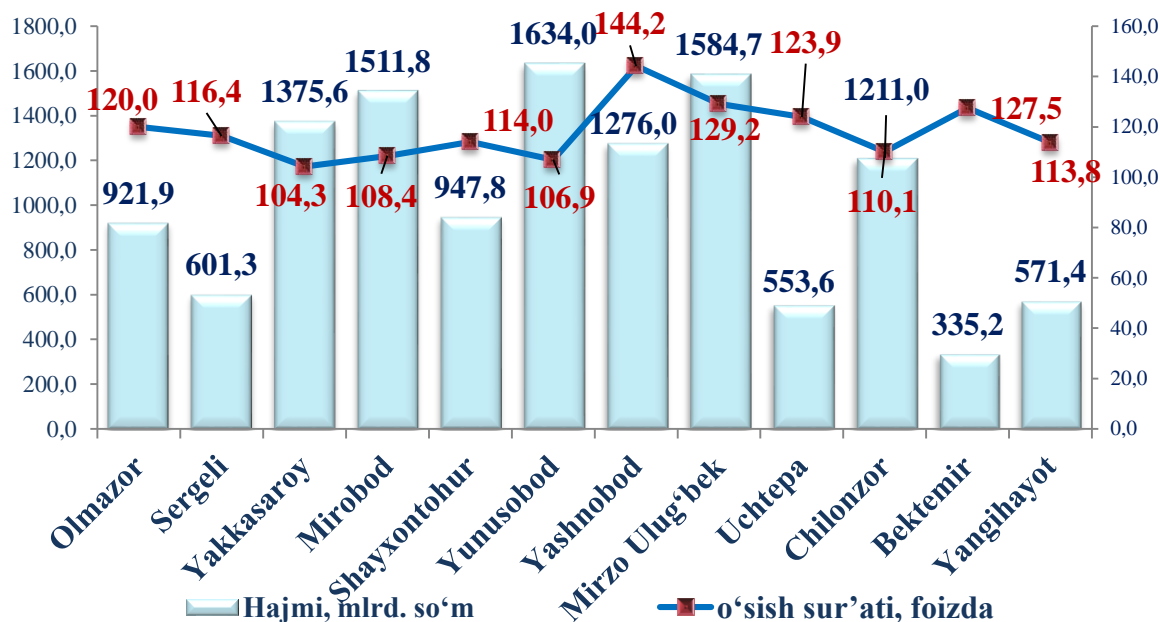

Chakana tovar aylanmasi bo'yicha eng yuqori hajm Chilonzor (4017,4 mlrd.so'm), Uchtepa (2589,6 mlrd. so'm), Yunusobod (2142,0 mlrd.so'm), Shayxontohur (1678,7 mlrd. so'm), Yakkasaroy (1953,4 mlrd.so'm), Olmazor (1594,3 mlrd. so'm) va Yashnobod (1803,7 mlrd. so'm) tumanlari hissasiga to'g'ri keladi.

Shuningdek, tumanlar bo'yicha eng past chakana tovar aylanmasi Mirobod (1248,3 mlrd. so'm), Mirzo Ulug'bek (1378,5 mlrd. so'm), Bektemir (1089,5 mlrd. so'm), Sergeli (786,8 mlrd. so'm) va Yangihayot (235,2 mlrd. so'm) tumanlari hissasiga to'g'ri keladi.

2023- yil yanvar-iyun oylarida hududlar bo'yicha kichik tadbirkorlik (biznes)da bajarilgan qurilish ishlari hajmi va o'sish sur'ati

Qurilish sohasi bo'yicha eng yuqori hajmga ega bo'lgan Mirzo Ulug'bek (1584,7 mlrd. so'm), Yashnobod (1276,0 mlrd. so'm), Yunusobod (1634,0 mlrd.so'm), Mirobod (1511,8 mlrd. so'm) va Yakkasaroy (1375,6 mlrd. so'm) tumanlariga to'g'ri keladi. Olmazor tumani (921,9 mlrd. so'm), Chilonzor tumani (1211,0 mlrd.so'm), Shayxontohur tumani (947,8 mlrd.so'm), Sergeli tumani (601,3 mlrd. so'm), Uchtepa tumani (553,6 mlrd.so'm), Bektemir tumani (335,2 mlrd.so'm) va Yangihayot tumani (571,4 mlrd.so'm) qurilish sohasida past hajmga ega.

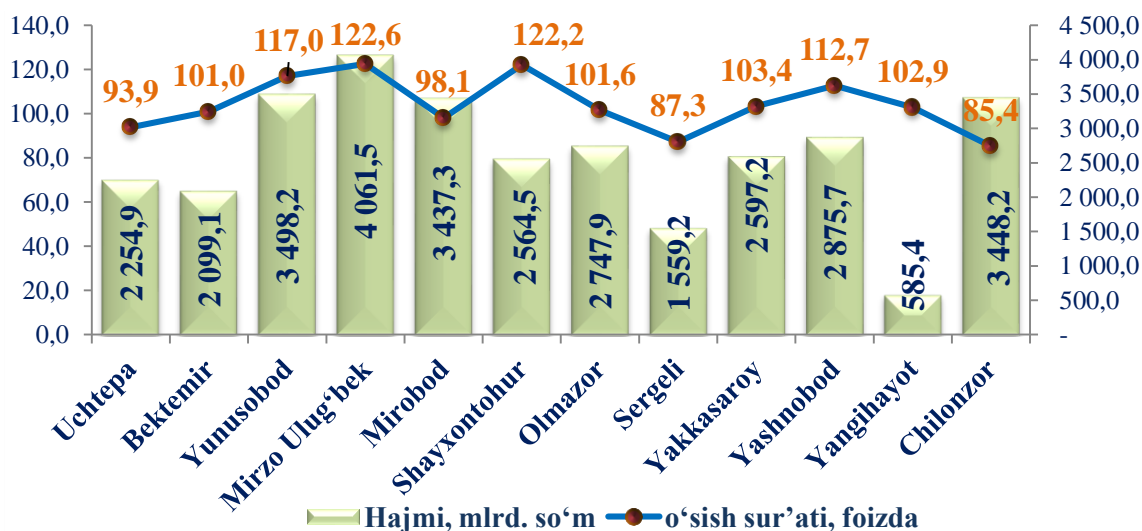
2023-yil yanvar-iyun oylarida hududlar bo'yicha kichik tadbirkorlik (biznes)da investitsiya sohasi hajmi va ulushi

Investitsiya sohasi bo'yicha eng yuqori hajmlar Yakkasaroy (1479,7 mlrd. so'm), Olmazor (1507,9 mlrd. so'm), Mirzo Ulug'bek (944,0 mlrd. so'm), Yashnabod (1087,5 mlrd.so'm) Yunusobod (1485,0 mlrd.so'm) va Mirobod (778,6 mlrd. so'm) tumanlariga to'g'ri keladi.

Chilonzor (1207,1 mlrd. so'm), Uchtepa (863,2 mlrd. so'm) Sergeli (694,9 mlrd. so'm), Shayxontohur (804,9 mlrd. so'm), Bektemir (309,4 mlrd. so'm), Yangihayot (449,5 mlrd. so'm) tumanlarida investitsiya hajmi past bo'lib qolmoqda.

2023- yil yanvar-iyun oylarida hududlar bo'yicha kichik tadbirkorlik (biznes)da xizmatlar sohasi hajmi va o'sish sur'ati

Xizmatlar sohasida eng yuqori hajmlar Mirobod (3437,3 mlrd.so‘m), Mirzo Ulug‘bek (4061,5 mlrd. so‘m), Yunusobod (3498,2 mlrd.so‘m), Chilonzor (3448,2 mlrd. so‘m), Yakkasaroy (2597,2 mlrd.so‘m), Shayxontohur (2564,5 mlrd. so‘m), Yashnobod (2875,7 mlrd. so‘m) va Olmazor (2747,9 mlrd. so‘m) tumanlariga to‘g‘ri keladi.

Eng past xizmat hajmiga ega bo‘lgan Uchtepa (2254,9 mlrd.so‘m), Sergeli (1559,2 mlrd. so‘m), Bektemir (2099,1 mlrd. so‘m) va Yangihayot (585,4 mlrd. so‘m) tumanlari hisoblanadi.

2023- yil yanvar-iyun oylarida kichik tadbirkorlikning hududlar bo‘yicha iqtisodiy faoliyat turlari kesimida ulushi, foizda

	Sanoat	Qurilish	Xizmatlar	Chakana savdo
Toshkent shahri	35,1	77,0	37,0	58,1
<i>tumanlar:</i>				
Bektemir	41,5	71,9	70,6	82,5
Mirzo Ulug‘bek	42,4	79,6	47,1	54,9
Mirobod	29,1	70,6	37,1	46,0
Olmazor	64,7	71,7	39,5	57,5
Sergeli	30,4	87,0	35,1	43,5
Uchtepa	47,7	80,1	47,4	82,6
Chilonzor	51,2	73,8	37,3	61,1
Shayxontohur	31,5	71,8	26,9	45,2
Yunusobod	57,1	76,1	25,4	54,6
Yakkasaroy	55,1	76,7	35,0	57,8
Yashnobod	15,1	93,5	38,7	60,0
Yangihayot	23,5	77,6	42,9	48,4

Tumanlar bo‘yicha sanoat mahsulotlarni ishlab chiqarish bo‘yicha eng yuqori ulush Olmazor (64,7%), Yunusobod (57,1%), Yakkasaroy (55,1%), Bektemir (41,5%), Uchtepa (47,7%), Shayxontohur (31,5%), Chilonzor 51,2%), Mirzo Ulug‘bek (42,4%), Sergeli (30,4%), Mirobod (29,1%), Yangihayot (23,5%), va Yashnobod (15,1%) tumanlariga to‘g‘ri keladi.

Qurilish bo‘yicha eng yuqori ulush Yashnobod (93,5%), Olmazor (71,7%), Sergeli (87,0%), Mirzo Ulug‘bek 79,6%), Uchtepa (80,1%) Yakkasaroy (76,7%), Yunusobod (76,1%), Bektemir (71,9%), Mirobod (70,6%), Shayxontohur (71,8%), Yangihayot (77,6%), va Chilonzor (73,8%), tumanlariga to‘g‘ri keladi.

Xizmatlar sohasida eng yuqori ulush Yangihayot (42,9%) Yakkasaroy (35,0%) Bektemir (70,6%), Mirzo Ulug‘bek (47,1%), Mirobod (37,1%), Olmazor (39,5%), Yashnobod (38,7%), Sergeli (35,1%), Uchtepa (47,4%), Chilonzor (37,3%), Shayxontohur (26,9%) va Yunusobod (25,4%) tumanlariga to‘g‘ri keladi.

Chakana savdo aylanmasida eng yuqori ulush Bektemir (82,5%), Uchtepa (82,6%), Chilonzor (61,1%), Yangihayot (48,4%), Yashnobod (60,0%), Shayxontohur (45,2%), Olmazor (57,5%), Yakkasaroy (57,8%), Sergeli (43,5%), Yunusobod (54,6%), Mirobod (46,0%) va Mirzo Ulug‘bek (54,9%) tumanlariga to‘g‘ri keladi.

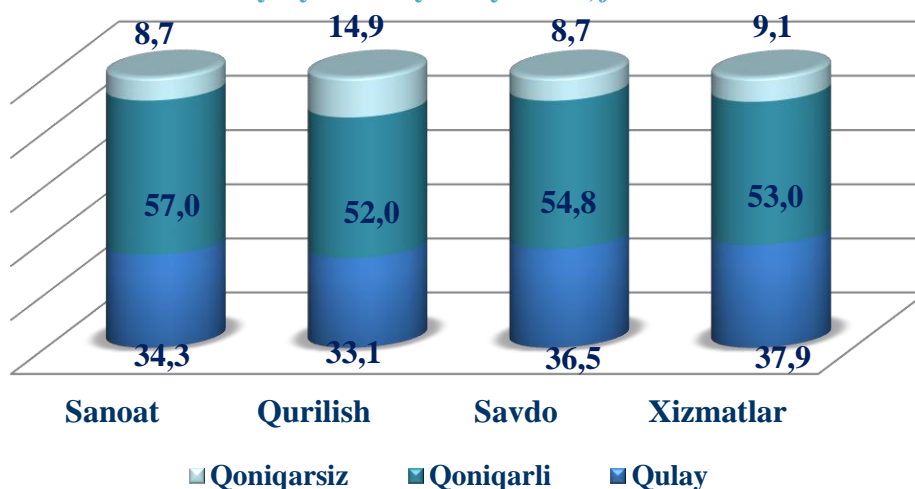
2023-yilning yanvar–iyun oylarida kichik tadbirkorlikning YAHMdagi ulushi 48,5% ni tashkil qildi (2022-yilning yanvar–iyun 48,2 %), YAHM tarkibi o‘tgan yilga nisbatan 0,3 foizga oshgan.

Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha 2023-yil yanvar– iyun oylari yakunlariga ko‘ra, mikrofirm va kichik korxonalarda tanlanma kuzatuvlar o‘tkazildi. Unda 4476 dan ortiq respondentlar ishtirok etdi.

Kuzatuv ma’lumotlari tahlili, sanoat sohasida respondentlarning 8,7 % qoniqarsiz deb hisoblashini, mos ravishda sanoat sohasida 34,3 % qulay va 57,0 % esa qoniqarli, qurilish sohasida 33,1 % qulay va 52,0 % esa qoniqarli, savdo sohasida 36,5 % qulay va 54,8 % qoniqarli, xizmatlar sohasida 37,9 % qulay va 53,0 % qoniqarli ni tashkil qilganini ko‘rsatdi.

Joriy iqtisodiy vaziyatga pessimistik ruhda yondashganlar xizmatlarda 9,1%, qurilishda 14,9 %, savdoda 8,6 % va sanoatda 8,7 % ni tashkil qildi.

Kichik tadbirkorlikda iqtisodiy vaziyatni tarmoqlar kesimida baholash
2023- yil yanvar-iyun oylarida, foizda

Tahlil natijalaridan kelib chiqib, yangi tashkil etilgan kichik korxonalar va mikrofirmalarga biznes muhitini yaxshilash uchun ko‘rilayotgan chora-tadbirlar natijasida respondentlar yaqin istiqbolda umumiy iqtisodiy vaziyatning yaxshilanishini ijobiy baholayotganligini xulosa qilish mumkin.

STATISTIK KO‘RSATKICHLARGA IZOHLAR

Tadbirkorlik faoliyati (tadbirkorlik) – tadbirkorlik faoliyati subyektlari tomonidan qonun hujjatlariga muvofiq amalga oshiriladigan, o‘zi tavakkal qilib va o‘z mulkiy javobgarligi ostida daromad (foyda) olishga qaratilgan tashabbuskorlik faoliyatidir.

Tadbirkorlik faoliyati subyektlari (tadbirkorlik subyektlari) belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tgan hamda tadbirkorlik faoliyatini amalga oshirayotgan yuridik va jismoniy shaxslardir.

Yuridik shaxs – o‘z mulkida, xo‘jalik yuritishida yoki operativ boshqaruvida alohida mol-mulkka ega bo‘lgan hamda o‘z majburiyatlari yuzasidan ushbu mol-mulk bilan javob beradigan, o‘z nomidan mulkiy yoki shaxsiy nomulkiy huquqlarga ega bo‘la oladigan va ularni amalga oshira oladigan, majburiyatlarni bajara oladigan, sudda da’vogar va javobgar bo‘la oladigan tashkilot yuridik shaxs hisoblanadi.

Yuridik shaxslar mustaqil balans yoki smetaga ega bo‘lishlari kerak.

Tadbirkorlik subyektlari o‘z faoliyatlarini muvofiqlashtirish, shuningdek, o‘z huquqlari va manfaatlarini ifoda etish hamda himoya qilish maqsadida, notijorat tashkilotlar bo‘lgan uyushmalarga (ittifoqlarga) va boshqa birlashmalarga birlashishi mumkin.

Chakana savdo bu – oxirgi foydalanuvchilarga tovarlar va xizmatlar sotish bilan bog‘liq iqtisodiy faoliyat.

Ulgurji savdo bu – katta miqdordagi tovarlarni sotishni o‘z ichiga olgan iqtisodiy faoliyat.

Kichik va o‘rta biznes - mustaqil mulk egaligiga, xo‘jalik faoliyatini mustaqil tashkil etishga asoslangan va o‘z tarmog‘ida hukmron mavqe tutmaydigan biznes. Turli mamlakatlarda kichik va o‘rta biznes sub’yektlari maqomini belgilab beruvchi mezonlar sifatida korxonada band bo‘lgan ishlovchilar soni, korxonaning tovar aylanmasi, aktivlar, kapitallar, foyda miqdori va boshqa ko‘rsatkichlardan foydalaniladi. O‘zbekistonda kichik va o‘rta biznes sub’yektlarini aniqlashda korxonada ishlovchilar soni mezon qilib olingan.